

Наставни предмет: Географија	Разред: Пети
-------------------------------------	---------------------

Циљ: Циљ учења географије је да ученики изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развију одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

Ученици петог разреда се из географије оцењују на три начина:

1. Усмена провера
2. Писмена провера,
3. Активност на часу

Усмена провера

Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извињење и то пре почетка часа, уколико процене да нису спремни за одговарање. Извињење се не може искористити када наставник прозове ученика, већ искључиво пре. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре.

Писмена провера

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцена се уписује у дневник.

Активност ученика

У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад на немим картама, коришћење географских карата и атласа, мини пројекти, петнаестоминутне провере, израда паноа и презентација. Кроз ове активности се огледа однос према раду. Наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, неме карте. Уколико ученик није понео радну свеску за час, пет пута, наставник то евидентира, оцењује негативном оценом. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Усмена провера

НАСТАВНЕ ТЕМЕ				
	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - зна дагеографијапроучава и природу и људскодруштво - наводиосновнуподелугеографије (физичка, друштвена и регионална) - препознајепојамгеографије - именујеоснивачегеографије у свету и коднас 	<ul style="list-style-type: none"> - разуме заштојегеографијаједнаоднајстаријихнаука - разликујепојмовелитосфера, атмосфера, хидросфера и биосфера - препознаје одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава узроке и последице међусобног деловања између појединих делова Земљиних сфера, - уочава интеракцију између природе и људског друштва 	<ul style="list-style-type: none"> - уочавазначајпроучавања значајЕратостена и ЈованаЦвијићазаразвоја - повезујегеографсказасветусаисторијскимрадикалним и научно-техничкимпрогресом
ВАСИОНА	<ul style="list-style-type: none"> - именује, уз већу подршку наставника, небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред, - зна да је Сунце за нас најзначајнија звезда - дефинише појмове уз већу подршку наставника, : васиона, Сунчев систем, галаксија, светлосна година 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава појмове: васиона, Сунчев систем, галаксија, светлосна година - описује небеска тела и њихова кретања, препознаје димензије Земље, именује и описује Месечеве мене - разликује сазвезђа и звездане системе и зна да служе за оријентацију 	<ul style="list-style-type: none"> - уме да се оријентише помоћу Великих и Малих кола и звезде Северњаче - препознаје и именује Месечеве мене - наводи разлику између небеских тела 	<ul style="list-style-type: none"> - Самостално упоређује небеска тела - Наводи значај звезде Северњаче и вештачких - Искузује свој став и дискутује о постојању живота у васиони
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Облик Земље и структура њене површине	<ul style="list-style-type: none"> - помоћу глобуса описује облик Земље - наводи називе континената и океана на Земљи и уме на географској карти да их покаже 	<ul style="list-style-type: none"> - уноси на нему карту распоред континената и океана - дефинише кључне речи: елипсоид, геоид, Екватор, глобус, континенти, океани 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава уз помоћ географске карте просторни распоред океана и континената - објашњава појам глобуса и врсте глобуса 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи значај Магелановог глобуса - препознаје димензије Земље са другим небеским телима - примерима објашњава разлику између теже на географски оплосни и географски о
ПЛАНЕТА	<ul style="list-style-type: none"> - описује обртање Земље око 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава ротацију Земље и наводи последице 	<ul style="list-style-type: none"> - уме да одреди положај 	<ul style="list-style-type: none"> - описује последице р

<p>ЗЕМЉА Кретања Земље</p>	<p>њене замишљене осе-ротација - описује обртање Земље око Сунца-револуција -препознаје појмове: дан, зора, јутро, подне, вече, ноћ, обданица, оса, полови, упоредници, Екватор, повратници, поларници</p>	<p>- објашњава револуцију Земље и наводи последице - дефинише Земљину замишљену осу - наводи и објашњава постојање топлотних појасева на Земљи - показује на карти и глобусу Екватор</p>	<p>топлотних појасева на карти и на глобусу - повезује нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; - повезује револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева;</p>	<p>делују на људе и друге - описује последице Земљиних кретања на планети - објашњава и описује сваку последицу и ро Земље</p>
<p>ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Унутрашња грађа и рељеф Земље</p>	<p>- разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље (језгро ,омотач језгра и земљину кору) и на слици или моделу може да уочи наводине слојеве - препознаје већину наведених појмова, уз подршку наставника: вулканизам, вулкан, магма, лава, ерупција, гејзир, земљотрес, хипоцентар, епицентар, сеизмологија, цунами - именује стене које улазе у састав Земљине коре (магматске, седиментне, метаморфне) - наводи спољашње силе (синце, ветар, вода) - наводи унутрашње силе (гравитација и топлота) - дефинише појмове ерозија и акумулација уз већу подршку и помоћ наставника</p>	<p>- објашњава и описује унутрашње омотаче Земље (језгро ,омотач језгра и земљину кору) - наводи да је Земља изграђена од више литосферних плоча које се стално крећу - описује стене које улазе у састав Земље и наводи карактеристике - описује појам земљотреса - наводи поступке које ће предузети за време земљотреса; - разликује надморску и релативну висину - разликује веначне и громадне планине и може да наводи њихове одлике - разликује неке ерозивне (речнокорито, долина, цирк, валов, шкрапа, вртача, увала, крашкопоље, пећина, јама...) и неке акумулативне облике рељефа (аде, делте, жала,..) уз помоћ наставника</p>	<p>- разуме да је кретање литосферних плоча условљено кретањем магме у омотачу језгра -описује настанак стена и наводи примере за њихово коришћење; - именује унутрашње силе Земље (Земљина гравитација, унутрашња топлота Земље) и описује њихов утицај на настанак рељефа на Земљиној површини - разликује хипоцентар епицентар и наводи трусне зоне у свету и у Србији; -објашњава настанак планина и низија - разликује надморску и релативну висину и израчунава их - разликује и објашњава ерозивне (речнокорито, долина, цирк, валов, шкрапа, вртача, увала, крашкопоље, пећина, јама...) и акумулативне облике рељефа</p>	<p>- описује утицај унутрашњих сила на настанак рељефа на површини - објашњава како настанак рељефа наводи примере - објашњава како настанак рељефа и наводи примере - помоћу карте и цртежа наводи последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотрес, раседање); - описује процес вулкана и наводи његове последице; - објашњава примере деформација у рељефу (брране, насипи, шкрапа, вртача, увала, јама...) и акумулативне облике рељефа (делте, жала,..) - Зна да примени стечено знање о земљотреса</p>

			(аде, делте, жала,..)	
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Ваздушни омотач Земље	<ul style="list-style-type: none"> - именује слојеве атмосфере (тропосфера, стратосфера, мезосфера, термосфера) - наводи састав атмосфере (гасови, чврсте честице и водена пара) и загађиваче атмосфере - разликује време и климу - именује временске елементе и климатске чиниоце 	<ul style="list-style-type: none"> - именује временске или метеоролошке елементе (сунчева светлост, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветар, влажност ваздуха, облачност, падавине) и описује их - наводи инструменте којима се мере и како се изражавају вредности метеоролошких елемената - именује и описује климатске факторе (удаљеност од екватора, надморска висина, однос мора и копна, правац пружања планина, морске струје, ветрови, врта подлоге и човек) 	<ul style="list-style-type: none"> - описује одлике тропосфере - разуме значај атмосфере за опстанак живог света на Земљи - именује временске или метеоролошке елементе (сунчева светлост, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветар, влажност ваздуха, облачност, падавине) и описује их - разуме значај временске прогнозе за човека и његове делатности - зна чиме се мере и како се изражавају вредности метеоролошких елемената - анализира табеле и климатске дијаграме и објашњава их - наводи типове климе на Земљи у односу на топлотне појасеве 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава међусобне метеоролошке елементе - анализира табеле и доноси закључке - именује основне типове животних зона - уме да уцрта зоналну климу на немој карти - разликује позитивне и негативне климатске факторе - разуме важност и мерило утицаја атмосфере и животне средине
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Воде на Земљи	<ul style="list-style-type: none"> - познаје однос копнених и водених површина на Земљи - познаје да је светско море јединствена водена површина коју чине океани, мора, заливи и мореузи - препознаје и именује океане и већа мора на Земљи - наводи поделу језера на природна и вештачка - наводи елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току) - наводи појмове: загађена вода, 	<ul style="list-style-type: none"> - описује облике разуђености обала и препознаје на географској карти најразуђеније обале континената и регија - наводи и описује својства морске воде и њена кретања - уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе - разликује извор, ушће, протицај, водостај, речну мрежу, речни систем и речни слив, приказује на немој карти океане, већа мора, заливе, мореузе, реке, речне системе, сливове, развођа и језера света 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује и објашњава географске чињенице-објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама - разликује и објашњава речну мрежу, речни систем и речни слив, приказује на немој карти океане, већа мора, заливе, мореузе, реке, речне системе, сливове, развођа и језера света - наводи примере утицаја човека на загађивање вода и животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - разуме значај мора за делатности - разуме важност и мерило утицаја океана у заштити, обнови и уживотне средине - објашњава поделу језера на природна и вештачка - наводи узроке настајања и објашњава последице - наводи поступке којима се спречавају поплаве и након ње - уз помоћ географске карте о просторним и узрочним односима између облика у рељефу

	отпадна вода, несташица воде, заштита воде		предвиђа последице таквог понашања - наводи узроке настанка поплава и бујица - наводи поступке које ће предузети за време поплаве и након ње	једне и водних снага
ПЛАНЕТА ЗЕМЉА Биљни и животињски свет на Земљи	- дефинише појам биосфера - именује биосферу и препознаје њене одлике - наводи основне природне зоне	- разликује и објашњава географске чињенице и процесе у биосфери -наводи факторе који условљавају распрострањеност биљног и животињског света на Земљи - разликује и објашњава природне зоне на Земљи	објашњава утицај природних фактора на развој биљног и животињског света - разуме и зна да покаже на географској карти зонални распоред биљака и животиња на Земљи и њихове одлике - разликује и објашњава вертикалне вегетацијске спратове -објашњава последице негативног деловања људи на биљни и животињски свет на Земљи	- објашњава физичке - објашњава утицај пр развој биљног и жив њихов хоризонтални - уме да покаже на г зонални распоред бил Земљи - објашњава међусоб зависност биљног и ж рељефа, климе, земљи -објашњава узроке и м деловања људи на би. на Земљи

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Писмена провера

НЕДОВОЉАН (1)	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
0% - 25%	26% - 45%	46% - 65%	66% - 85%	86% - 100%

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Активност на часу, однос према раду, израда домаћих задатака

	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ	<p>-Ученик је делимично савладао пређени наставни програм, знања која је остварио су на нивоу репродукције уз минималну примену,</p> <p>-У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује</p> <p>-Показује мањи степен активности и ангажовања према раду.</p>	<p>-Ученик је у довољној мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- У знатној мери логички повезује чињенице и појмове,</p> <p>- Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Делимично самостално решава поједине проблеме.</p> <p>- У довољној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује делимичан степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>- Ученик је у великој мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава поједине проблемна нивоу стварачког мишљења и у знатној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>-Ученик је у потпуности савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Лако логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава проблеме на нивоу стварачког мишљења и у потпуности критички расуђује.</p> <p>- Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>
ИЗРАДА ДОМАЊИХ ЗАДАТАКА	<p>Ученик повремено ради домаће задатке.</p>	<p>Ученик често ради домаће задатке.</p>	<p>Ученик скоро редовно ради домаће задатке</p>	<p>Ученик редовно ради домаће задатке..</p>

Наставни предмет: Географија

Разред: Шести

Циљ: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Активирање претходних знања и

искуства релевантних за свајање нових знања, развијање способности повезивања знања из различитих области, развијање способности по сматрања, самостално учења и истраживања, оспособљавање за коришћење различитог илустративног и другог материјала (атласи, тематске карте, дијаграми, интернет страница, схеме, табеле...)

Оспособити ученике за самостално коришћење географске карте и литературе.

Ученици шестог разреда се из географије оцењују на три начина:

1. Усмена провера
2. Писмена провера,
3. Активност на часу

Усмена провера

Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извињење и то пре почетка часа, уколико процене да нису спремни за одговарање. Извињење се не може искористити када наставник прозове ученика, већ искључиво пре. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре.

Писмена провера

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцена се уписује у дневник.

Активност ученика

У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад на немим картама, коришћење географских карата и атласа, мини пројекти, петнаестоминутне провере, израда панона и презентација. Кроз ове активности се огледа однос према раду. Наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, неме карте. Уколико ученик није понео радну свеску за час, пет пута, наставник то евидентира, оцењује негативном оценом. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Усмена провера

НАСТАВНЕ ТЕМЕ				
	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - знадагеографијапроучава и природу и људскодруштво - наводиосновнуподелугеографије (физичка, друштвена и регионална) - препознајепојамгеографије - именујеоснивачегеографије у свету и коднас 	<ul style="list-style-type: none"> - разумештојегеографијаједнаоднајстаријихнаука -Описује појам и гране друштвене географије 	<ul style="list-style-type: none"> -уочаваповезаностгеографије и географскихдисциплинасадругимнаукама 	<ul style="list-style-type: none"> - р -у -на
ГЕОГРАФСКА КАРТА	<ul style="list-style-type: none"> -разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања -наводи начинепредстављања Земљине површине (глобус и географска карта),разликује паралеле и меридијане -препознаје и чита географске и допунске елементе карте 	<ul style="list-style-type: none"> -одређује стране света у простору и на географској карти -одређује положај места и тачака на географској карти - објашњава географске чињенице -објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом -приказује понуђене географске податке:на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, знацима...), графиком, табелом и схемом 	<ul style="list-style-type: none"> - упоређује географске карте према садржини и размери -уз мању помоћ наставника, ради задатке везане за одређивање географске ширине, географске дужине, растојања уз помоћ размере, надморске и и релативне висине -приказује понуђене географске податке картографским изражајним средствима: бојама, линијама, простим географским знацима, симболичким знацима,... 	<ul style="list-style-type: none"> - с гео ре. - у пр (се - с пр
СТАНОВНИШТВО	<ul style="list-style-type: none"> -познаје основне појмове о становништву и уочава њихов просторни распоред - дефинише појам екумене и њене границе -дефинише појмове наталитет, морталитет и природни прираштај 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва -препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом 	<ul style="list-style-type: none"> -наводи природне и друштвене факторе који утичу на густину насељености - на општегеографској и тематској карти показује области на Земљи у којима су услови за живот становништва најповољнији, и у којима су неповољни -наводи континенте, регије и државе у којима је висок или низак природни прираштај - уме да израчуна густину насељености континената и држава света 	<ul style="list-style-type: none"> -об ра -об пр -об по - о Ср

НАСЕЉА	-познаје већину наведених појмова, уз подршку наставника о насељима: насеље, село, град, градске зоне, урбанизација, конурбација, мегалополис - уочава просторни распоред насеља	-описује стална и привремена насеља уз помоћ: * табела у уџбенику препознаје највеће градове у свету * географских карата препознаје врсте насеља и одређује положај највећих градова * слика у уџбенику препознаје врсте насеља	-разликује функције насеља -разликује и објашњава унутарградске просторне и социо-економске разлике, -објашњава руралне процесе, напуштања (депопулације) руралних насеља, напуштања пољопривреде у њима(деаграризације)	-у по ста н - у пр (
ПРИВРЕДА	-препознаје уз подршку наставника, појмове: природна средина, географска средина, географска регија, регионална географија - дефинише појам привреде - препознаје већину привредних делатности и привредних грана, уз подршку наставника	- разликује природну и географску средину - разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе -разуме појам регије уз помоћ слика препознаје и објашњава привредне делатности	- објашњава појам производње - разликује привредне делатности и привредне гране по секторима - објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредне	- о ре - о ра -ра по -об жи
ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	-препознаје већину појмова уз подршку наставника:територијални интегритет, суверенитет, међународно признање, интеграциони и дезинтеграциони процеси, колонизација,неоколонизација,... - наводи основне елементе државе и улогу и врсте државних граница - наводи врсте географског	Уз мању помоћ наставника: - описује појмове:суверенитет, територијални интегритет, међународно признање интеграциони и дезинтеграциони процеси, колонизација, неоколонизација,... - описује настанак, циљеве међународних организација и савеза: ЕУ, ОУН, НАТО - описује особине првих држава у свету и формирање политичко-географске карте континената (Европе, Азије, Африке и Латинске Америке) после Другог светског рата	Кроз репрезентативне примере објашњава узроке настанка интеграционих и дезинтеграционих процеса у Европи и свету и наводи примере (ЕУ, ОУН, НАТО) - објашњава узроке и последицесарадње/несарадње наше земље са другим државама и међународним организацијама - објашњава узроке промена политичко-географске карте појединих континената	-до и м -уз су, фо ра - у др - у на пр - у

	<p>положаја државе</p> <ul style="list-style-type: none"> - наводи поделу држава према облику територије и владавине - препознаје особине главног града - наводи неке примере интеграционих и дезинтеграционих процеса у Европи и свету 	<ul style="list-style-type: none"> - описује елементе државе и улогу и врсте државних граница - описује врсте облика државе према територији и облик владавине - наводи и описује врсте главних градова - описује улогу главног града и начин на који се одређује његов положај 	<p>после Другог светског рата</p> <ul style="list-style-type: none"> -објашњава политичко-географску структуру државе - разликује улоге главног града и начин на који се одређује његов положај и наводи примере - разликује врсте облика државе према територији и облику владавине и наводи примере - описује врсте државних граница и наводи примере 	<p>Ев (Е - у др - у тер - у пр - у пр - к об на св пр</p>
<p>ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје већину основних природних одлика Европе, уз подршку наставника: -препознаје највеће облике хоризонталне разуђености: -препознаје острва: Сицилија, Сардинија, Корзика, Ирска, Исланд, Велика Британија -препознаје полуострва: Скандинавско, Балканско, Апенинско, Пиринејско - препознаје мореузе: Босфорски, Гибралтарски - препознаје заливи: Бискајски, Ботнички - препознаје мора: Средоземно, Црно, Северно, Јадранско, Егејско - препознаје највеће планине: Кавказ, Алпи, Карпати, Пиринеји, Скандинавске, Урал, Централни масив, Судети, Олимп, Етна - препознаје највеће низије: 	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описује природне одлике Европе * највеће планине: Кавказ, Алпи, Карпати, Пиринеји, Скандинавске, Урал, Централни масив, Судети, Олимп, Етна,... * највеће низије: Источноевропска, Панонска, Прибалтичка, Влашка,... * типове климе: средоземна, атлантска, континентална, субполарна, планинска * биљни покривач: средоземна вегетација, мешовите листопадно-четинарске шуме, степе, тајге, тундре - одређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, река, језера на географској карти - приказује на некој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера -описује основне друштвене одлике Европе: број, природно и механичко кретање становништва, густину насељености, структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране 	<ul style="list-style-type: none"> -разуме и објашњава зашто је географски положај Европе веома повољан -објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика Европе - издваја географске регије Европе 	<ul style="list-style-type: none"> - о ин ум - о жи вер - о узр - о -об др ра -ум -на ун - ум -ум пр

	<p>Источноевропска, Панонска, Прибалтичка, Влашка</p> <p>- препознаје типове климе: средоземна, атлантска, континентална, субполарна, планинска</p> <p>- препознаје биљни покривач: средоземна вегетација, мешовите листопадно-четинарске шуме, степе, тајге, тундре</p> <p>- препознаје најдуже реке: Волга, Дунав, Рајна</p> <p>- препознаје највећа језера: Каспијско, Ладога, Оњега, Балатон</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Европе, уз подршку наставника:</p> <p>* број становника у Европи</p> <p>* најбројније народе: Романе, Германе, Словене</p> <p>* најраспрострањеније религије: римокатоличка, православна, протестантизам, ислам</p> <p>* најважнија природна богатства: угаљ, водне снаге, земљиште,...</p> <p>* најзаступљеније привредне гране: пољопривреда, индустрија, туризам</p>	<p>- наводи географске регије Европе: Јужну, Средњу, Западну, Северну, Источну</p> <p>- именује међународне организације у свету (ЕУ, УН,...)</p>	
--	--	---	--

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Писмена провера

НЕДОВОЉАН (1)	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
---------------	-------------	-----------	----------------	-------------

0% - 25%	26% - 45%	46% - 65%	66% - 85%	86% - 100%
----------	-----------	-----------	-----------	------------

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Активност на часу, однос према раду, израда домаћих задатака

	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
АКТИВНОСТ НА ЧАСУ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ	<ul style="list-style-type: none"> -Ученикје делимично савладао пређени наставни програм, знања која је остварио су на нивоу репродукције уз минималну примену,. -У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима. -Понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује -Показује мањи степен активности и ангажовања према раду. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ученикје у довољној мери савладао пређени наставни програм. - У знатној мери логички повезује чињенице и појмове, - Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима. -Делимично самостално решава поједине проблеме. - У довољној мери критички расуђује. -Показује делимичан степен активности и ангажовања и одговорности према раду. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученикје у великој мери савладао пређени наставни програм. - Логички повезује чињенице и појмове. - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима. -Решава поједине проблеме на нивоу стварачког мишљењаи у знатној мери критички расуђује. -Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду. 	<ul style="list-style-type: none"> -Ученикје у потпуности савладао пређени наставни програм. - Лако логички повезује чињенице и појмове. - Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима. -Решава проблеме на нивоу стварачког мишљењаи у потпуности критички расуђује. - Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.
ИЗРАДА ДОМАЋИХ ЗАДАТАКА	Ученик повремено ради домаће задатке.	Ученик често ради домаће задатке.	Ученик скоро редовно ради домаће задатке	Ученик редовно ради домаће задатке..

Наставни предмет: Географија

Разред: Седми

Циљ: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Активирање претходних знања и искустава релевантних за усвајање нових знања, развијање способности повезивања знања из различитих области, развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања, оспособљавање за коришћење различитог илустративног и другог материјала (атласи, тематске карте, дијаграми, интернет страница, схеме, табеле...)

Оспособити ученике за самостално коришћење географске карте и литературе.

Ученици седмог разреда се из географије оцењују на три начина:

1. Усмена провера
2. Писмена провера,
3. Активност на часу

Усмена провера

Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извињење и то пре почетка часа, уколико процене да нису спремни за одговарање. Извињење се не може искористити када наставник прозове ученика, већ искључиво пре. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре.

Писмена провера

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцена се уписује у дневник.

Активност ученика

У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад на немим картама, коришћење географских карата и атласа, мини пројекти, петнаестоминутне провере, израда паноа и презентација. Кроз ове активности се огледа однос према раду. Наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, неме карте. Уколико ученик није понео радну свеску за час, пет пута, наставник то евидентира, оцењује негативном оценом. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Усмена провера

НАСТАВНЕ ТЕМЕ				
	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
I РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	-препознаје предмет проучавања и поделу географије - препознаје предмет проучавања регионалне географије	-дефинише предмет проучавања и задатак регионалне географије - наводи значај регионалне географије	-разликује и објашњава хомогене и хетерогене географске регије	- објашњава принцип и поделу регионализације, величину и границе географских регија
РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ- <u>Јужна Европа</u>	-препознаје већину основних природних одлика Јужне Европе и њених држава, уз подршку наставника: * највеће облике хоризонталне разуђености: Балканско полуострво, Апенинско полуострво, Пиринејско полуострво, острва: Крит, Сицилија, Сардинија, Корзика,... мореузи: Гибралтарски, Дарданели, Босфорски, Отрантска врата,... мора: Средоземно, Јадранско, Егејско, Јонско, Мраморно, Тиренско, Лигурско * највеће планине: Пиринеји, Апенини, Динариди, Пиндске, Олимп, Родопи, Етна, Везув,... * највеће низије: Падска, Тракија, Андалузија,... * типове климе: средоземна, умерено-континентална, планинска * биљни покривач и животињски свет: макије, јужно воће, маслине, винова лоза, птице, змије, дивокозе,... * најдуже реке: Вардар, Марица, По, Тибар, Ебро, Тахо, Дуро, Гвадалкивир,... * највећа језера: Комо, Гарда,	-уз мању помоћ наставника: - описује природне одлике Јужне Европе и њених држава: * највеће планине: Пиринеји, Апенини, Динариди, Пиндске, Олимп, Родопи, Етна, Везув,... * највеће низије: Падска, Тракија, Андалузија,... * типове климе: средоземна, умерено-континентална, планинска * биљни покривач и животињски свет: макије, јужно воће, маслине, винова лоза, птице, змије, дивокозе,... - одређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, река, језера на географској карти - приказује на некој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера, највећа градска насеља, распоред карактеристичних природних богатстава (море, реке, угљ, рудно богатство,...) - описује основне друштвене одлике Јужне Европе и њених држава: број, природно и механичко кретање	-објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика земаља Јужне Европе - издваја географске регије земаља Јужне Европе -објашњава и на географској карти Европе проналази најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, висоравни, простране низије) -разликује и објашњава климатске типове регија и држава Европе према њиховим основним одликама -разликује и објашњава основне одлике биљног и животињског света регија и држава Европе -објашњава на основу географске карте просторни распоред становништва регија и држава Европе -описује утицај природних и друштвених фактора на развој привреде -приказује понуђене	-објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у Јужној Европи -именује и објашњава знашај великеих европских река њихове сливове, пловне системе и језера и њихов привредни значај -уме да издвоји мање географске регије и државе Јужне Европе -објашњава размештај природних богатства регије и њихов значај за развој привреде -наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Јужне Европе и њених регија и држава -уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета -уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације

	<p>Мађоре, Скадарско језеро, Охридско,Преспанско,Дојранско</p> <p>-препознаје већину основних друштвених одлика Јужне Европе и њених држава, уз подршку наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> * број становника, густину насељености * биолошку структуру * етничку структуру: романи, словени, Грци, Албанци,... * верску структуру: православци, католици, муслимани * најважнија природна богатства: море, плодна земља,... * најзаступљеније привредне гране: индустрија, туризам, пољопривреда,... * највећа насеља: главни градови, индустријски и туристички центри 	<p>становништва, густину насељености,структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране.</p>	<p>географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	
<p>РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ- <u>Средња Европа</u></p>	<p>- препознаје већину основних природних одлика Средње Европе и њених држава, уз подршку наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> * највеће облике хоризонталне разуђености: Балтичко море, Северно море * највеће планине: Алпи, Карпати, Шварцвалд, Харц, Судети, Бакоњска гора,... * највеће низије: Влашка, Панонска, Прибалтичка (Немачко-пољска),... * типове климе: умерено-континентална, планинска,... * биљни покривач и животињски свет: листопадне шуме, степа, јелен, лисица, дивља свиња, зец,... 	<p>уз мању помоћ наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> - описује природне одлике Средње Европе и њених држава: * највеће планине: Алпи, Карпати, Шварцвалд, Харц, Судети, Бакоњска гора,... * највеће низије: Влашка, Панонска, Прибалтичка (Немачко-пољска),... * типове климе: умерено-континентална, планинска,... * биљни покривач и животињски свет: листопадне шуме, степа, јелен, лисица, дивља свиња, зец,... - одређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, 	<p>-објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика земаља Средње Европе</p> <p>- издваја географске регије земаља Средње Европе објашњава и на географској карти Европе проналази најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, висоравни, простране низије)</p> <p>-разликује и објашњава климатске типове регија и држава Европе према њиховим основним одликама</p>	<p>-доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између природних и друштвених одлика земаља Средње Европе на основу географске карте</p> <p>-објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у Средњој Европи</p> <p>-именује и објашњава значај великих средњоевропских река њихове сливове, пловне системе и језера и њихов привредни значај</p> <p>-уме да издвоји мање географске регије и државе СредњеЕвропе</p>

	<p>* најдуже реке: Дунав, Рајна, Мајна, Одра, Висла, Лаба, Тиса,...</p> <p>* највећа језера: Балатон, Мазурска језера, Циришко, Женевско, Боденско,...</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Средње Европе и њених држава, уз подршку наставника:</p> <p>* број становника, густину насељености</p> <p>* биолошку структуру</p> <p>* етничку структуру: Словени, Германи, Романи, Угро-финци,...</p> <p>* верску структуру: католици, православци,...</p> <p>* најважнија природна богатства: шуме, земљиште, угаљ, реке, језера, море,...</p> <p>* најзаступљеније привредне гране: пољопривреда, индустрија, туризам,...</p> <p>* највећа насеља: главни градови и индустријски и туристички центри</p>	<p>река, језера на географској карти</p> <p>- приказује на немој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера, највећа градска насеља, распоред карактеристичних природних богатстава (угаљ, рудно богатство,...)</p> <p>- описује основне друштвене одлике Средње Европе и њених држава: број, природно и механичко кретање становништва, густину насељености, структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране</p>	<p>-разликује и објашњава основне одлике биљног и животињског света регија и држава Средње Европе</p> <p>-објашњава на основу географске карте просторни распоред становништва</p> <p>-описује утицај природних и друштвених фактора на развој привреде</p> <p>-приказује понуђене географске податке на немој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>-објашњава размештај природних богатства регије и њихов значај за развој привреде</p> <p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора СредњеЕвропе и њених регија и држава</p> <p>-уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>-уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ- <u>Западна Европа</u></p>	<p>-препознаје већину основних природних одлика Западне Европе и њених држава, уз подршку наставника:</p> <p>* највеће облике хоризонталне разуђености: Атлантски океан, Северно море, Средоземно море, Бискајски залив, Ламанш, естуари, полдери,...</p> <p>* највеће планине: Средишњи масив, Гремпијске, Каледонске, Кембријске, Пенинске планине,...</p> <p>* највеће низије: Западно-</p>	<p>- уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује природне одлике Западне Европе и њених држава:</p> <p>* највеће планине:Средишњи масив, Гремпијске, Каледонске, Кембријске, Пенинске планине,...</p> <p>* највеће низије: Западно-европска,...</p> <p>* типове климе: атлантска, планинска, средоземна</p> <p>* биљни покривач и животињски свет: листопадне</p>	<p>-објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика земаља Западне Европе</p> <p>- издваја географске регије земаља Западне Европе објашњава и на географској карти Европе проналази најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, висоравни, простране низије)</p>	<p>-доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између природних и друштвених одлика земаља Западне Европе на основу географске карте</p> <p>-објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у ЗападнојЕвропи</p> <p>-именује и објашњава значај великих западноевропских река њихове сливове, пловне</p>

	<p>европска,... * типове климе: атлантска, планинска, средоземна * биљни покривач и животињски свет: листопадне шуме, средоземне шуме,... јелен, дивља свиња, лисица, зец,... * најдуже реке: Рона, Жиронда, Лоара, Сена, Рајна, Темза,... * највећа језера: Лох Нес - препознаје већину основних друштвених одлика Западне Европе и њених држава, уз подршку наставника: * број становника, густину насељености * биолошку структуру * етничку структуру: романи, германи, баски, келти,... * верску структуру: католици, протестанти,... * најважнија природна богатства: море, океан, реке, земљиште, угаљ, гвожђе,... * најзаступљеније привредне гране: пољопривреда, индустрија, саобраћај, туризам * највећа насеља: главни градови и индустријски и туристички центри</p>	<p>шуме, средоземне шуме,... јелен, дивља свиња, лисица, зец,... - Одређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, река, језера на географској карти - Приказује на немој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера, највећа градска насеља, распоред карактеристичних природних богатстава (угаљ, рудно богатство,...) - описује основне друштвене одлике Западне Европе и њених држава: број, природно и механичко кретање становништва, густину насељености, структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране</p>	<p>-разликује и објашњава климатске типове регија и држава Европе према њиховим основним одликама -разликује и објашњава основне одлике биљног и животињског света регија и држава Западне Европе -објашњава на основу географске карте просторни распоред становништва -описује утицај природних и друштвених фактора на развој привреде -приказује понуђене географске податке на немој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>системе и језера и њихов привредни значај -уме да издвоји мање географске регије и државе Западне Европе -објашњава размештај природних богатства регије и њихов значај за развој привреде -наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Западне Европе и њених регија и држава -уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета -уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ- Северна Европа</p>	<p>- препознаје већину основних природних одлика Северне Европе и њених држава, уз подршку наставника: * највеће облике хоризонталне разуђености: Атлантски океан, Северни ледени океан, Северно море, Балтичко море, Норвешко море, Баренцово море, фјордови, заливи: Ботнички, Фински,</p>	<p>уз мању помоћ наставника: - Описује природне одлике Северне Европе и њених држава: * највеће планине: Скандинавске, Хекла, Ватнајокул,... * највеће низије: на додиру Западно-европске и Прибалтичке низије * типове климе: атлантска,</p>	<p>-објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика земаља Северне Европе -објашњава и на географској карти Европе проналази најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, висоравни, простране</p>	<p>- доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између природних и друштвених одлика земаља Северне Европе на основу географске карте -објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у Северној Европи</p>

	<p>полуострва: Скандинавско, Јиланд, острва: Исланд, Лофотска, Фарска, мореузи: Скагерак, Категат</p> <p>* највеће планине: Скандинавске, Хекла, Ватнајокул,...</p> <p>* највеће низије: на додиру Западно-европске и Прибалтичке</p> <p>* типове климе: атлантска, континентална, субполарна, планинска,...</p> <p>Исланд- „земља ватре и леда“</p> <p>* биљни покривач и животињски свет: тајге, тундре, ирваси, поларни медвед, поларна лисица, поларни зец, бакалари,...</p> <p>* најдуже реке: кратке, брзе, велики хидро-енергетски потенцијал,...</p> <p>* највећа језера: Венер, Ветер, Мелар, Ири,... Финска- „земља хиљаду језера“</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Северне Европе и њених држава, уз подршку наставника:</p> <p>* број становника, густину насељености</p> <p>* биолошку структуру</p> <p>* етничку структуру: германи, угро-финци,...</p> <p>* верску структуру: католици, протестанти</p> <p>* најважнија природна богатства: океани, море, реке, језера, гвожђе, шума, нафта, геотермални извори,...</p> <p>* најзаступљеније привредне гране: риболов, бродоградња,</p>	<p>континентална, субполарна, планинска,...</p> <p>Исланд- „земља ватре и леда“</p> <p>* биљни покривач и животињски свет: тајге, тундре, ирваси, поларни медвед, поларна лисица, поларни зец, бакалари,...</p> <p>- опдређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, река, језера на географској карти</p> <p>- приказује на немој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера, највећа градска насеља, распоред карактеристичних природних богатстава (нафта, гас, рудно богатство,...)</p> <p>- описује основне друштвене одлике Северне Европе и њених држава: број, природно и механичко кретање становништва, густину насељености, структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране</p>	<p>низије)</p> <p>-разликује и објашњава климатске типове регија и држава Северне Европе према њиховим основним одликама</p> <p>-разликује и објашњава основне одлике биљног и животињског света регија и држава Северне Европе</p> <p>-објашњава на основу географске карте просторни распоред становништва и степен образовања</p> <p>-описује утицај природних и друштвених фактора на развој привреде</p> <p>-приказује понуђене географске податке на немој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>-именује и објашњава значај великих северноевропских река њихове сливове, пловне системе и језера и њихов привредни значај</p> <p>-објашњава размештај природних богатства регије и њихов значај за развој привреде</p> <p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Северне Европе и њених регија и држава</p> <p>-уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>-уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
--	---	---	--	---

	<p>елетро-индустрија,... * највећа насеља: главни градови и индустријски и туристички центри,...</p>			
<p>РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ-<u>Источна Европа</u></p>	<p>- препознаје већину основних природних одлика Источне Европе и њених држава, уз подршку наставника: * највеће облике хоризонталне разуђености: Црно море, Азовско море, полуострво Крим * највеће планине: Урал, Кавказ,... * највеће низије: Источно-европска * типове климе: континентална * биљни покривач и животињски свет: степа, зец, фазан,... * најдуже реке: Волга, Дњепар, Дњестар, Дон, Урал, Печора, Северна Двина,... * највећа језера: Ладога, Оњега, Чудско, Саратовско, Цимљанско, Кујбишевско,... - препознаје већину основних друштвених одлика Источне Европе и њених држава, уз подршку наставника: * број становника, густину насељености * биолошку структуру, густину насељености * етничку структуру: словени, угро-финци,... * верску структуру: православци, католици,... * најважнија природна богатства: земљиште, реке,</p>	<p>уз мању помоћ наставника: - описује природне одлике Источне Европе и њених држава: * највеће планине: Урал, Кавказ,... * највеће низије: Источно-европска * типове климе: континентална * биљни покривач и животињски свет: степа, зец, фазан,... - одређује положај највећих облика хоризонталне разуђености, планина, низија, река, језера на географској карти - приказује на некој карти највеће облике хоризонталне разуђености, планине, низије, реке, језера, највећа градска насеља, распоред карактеристичних природних богатстава (угаљ, рудно богатство,...) - описује основне друштвене одлике Источне Европе и њених држава: број, природно и механичко кретање становништва, густину насељености, структуре становништва (биолошку, етничку, верску,...), природна богатства и најважније привредне гране</p>	<p>-објашњава географске везе и законитости између природних и друштвених одлика земаља Источне Европе -објашњава и на географској карти Европе проналази најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, висоравни, простране низије) -разликује и објашњава климатске типове регија и држава Источне Европе према њиховим основним одликама -разликује и објашњава основне одлике биљног и животињског света регија и држава Источне Европе -објашњава на основу географске карте просторни распоред становништва и степен образовања -описује утицај природних и друштвених фактора на развој привреде -приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>- доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између природних и друштвених одлика земаља Источне Европе на основу географске карте -објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у Источној Европи -именује и објашњава значај великих источноевропских река њихове сливове, пловне системе и језера и њихов привредни значај -објашњава размештај природних богатства регије и њихов значај за развој привреде -наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Источне Европе и њених регија и држава -уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета -уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>

	<p>угаљ, гвожђе, нафта, гас,... * најзаступљеније привредне гране: пољопривреда, рударство, индустрија,... * највећа насеља: главни градови и индустријски центри</p>			
<p>III ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ АЗИЈЕ</p>	<p>- именује континенте - препознаје већину основних природних одлика Азије и појединих регија, уз подршку наставника: - именује основне облике у рељефу: Хималаје, Урал, Кавказ, Памир, Кракатау, Фуџи, Тибет, Источно-кинеска низија, Западно-сибирска низија, Месопотамија, Хиндустан, Средње-сибирска висораван - именује највеће облике хоризонталне разуђености: * полуострва: Арабијско, Мала Азија, Индијско, Индокина, Тајмир * острва: Јапанска, Малајско- филипински архипелаг (Јава, Суматра) * заливи: Персијски, Бенгалски * мореузи: Босфорски, Дарданели, Суецки канал, Баб- ел-Мандеб, Берингов * мора: Средоземно, Црвено, Арабијско, Жуто, Јапанско, Источно-сибирско, Охотско,... * океани: Индијски, Тихи, Северни-ледени - именује основне типове климе: екваторијална, монсунска, пустуњска, континентална, планинска, субполарна,... - именује најдуже реке: Тигар,</p>	<p>-уз мању помоћ наставника: -описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте, основнеприродне одлике Азије и појединих регија: - облике у рељефу: Хималаје, Урал, Кавказ, Памир, Кракатау, Фуџи, Тибет, Источно-кинеска низија, Западно-сибирска низија, Месопотамија,Хиндустан,... - највеће облике хоризонталне разуђености: * полуострва: Арабијско, Мала Азија, Индијско, Индокина, Тајмир * острва: Јапанска, Малајско- филипински архипелаг (Јава, Суматра) * заливи: Персијски, Бенгалски * мореузи: Босфорски, Дарданели, Суецки канал, Баб-ел-Мандеб, Берингов * мора: Средоземно, Црвено, Арабијско, Жуто, Јапанско, Охотско, Источно-сибирско * океани: Индијски, Тихи, Северни-ледени - основне типове климе: екваторијална, монсунска, пустуњска, континентална, планинска, субполарна,...</p>	<p>-уз коришћење географске карте објашњава узрочно- последичне везе између најкрупнијих облика у рељефу и природног богатства Азије, са једне и распоредом становништва и привредних центара са друге стране - приказује понуђене географске податке на немој карти, графиконом, табелом и схемом објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у појединим регијама Азије -наводихоризонталну и вертикалну распрострањеност биљних и животињских врста азијског континента и њихов значај (арктичка пустуња, тундра, степа, четинарска и листопадна шума, макија, тропска кишна шума (цунгла)) -именује и објашњава значај великих азијских река њихове сликове, пловне системе и језера и њихов значај -уме да издвоји географске</p>	<p>- усмено, писано и визуелно се изражава на разумљив начин приликом објашњавања географских веза и законитости везаних за простор Азије -објашњава зашто је Азија највиши континент на свету- објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи и густину насељености у појединим регијама Азије -објашњавахоризонталну и вертикалну распрострањеност биљних и животињских врста азијског континента и указује њихов значај (арктичка пустиња, тундра, степа, четинарска и листопадна шума, макија, тропска кишна шума (цунгла)) -именује и објашњава значај великих азијских река њихове сликове, пловне системе и језера и објашњава њихов привредни значај -уме да издвоји географске регије Азије -објашњава зашто је низак степен образовања становништва у Азији -објашњава размештај природна богатства Азије и</p>

	<p>Еуфрат, Инд, Ганг, Јангцејанг, Хоангхо, Урал, Об, Иртиш, Јенисеј, Аму-Дарја, Сир-Дарја,...</p> <p>- именује највећа језера: Каспијско, Бајкалско, Аралско, Мртво море,...</p> <p>- именује основне биљне зоне: екваторијалне шуме, монсунске шуме, тајге,...</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Азије и појединих регија, уз подршку наставника:</p> <p>- препознаје приближан број становника, густину насељености</p> <p>- препознаје и именује етнички, верски и расни састав становништва</p> <p>- именује главна природна богатства Азије: шуме, реке, језера, угаљ, руде,...</p> <p>- именује главне привредне гране: пољопривреда, рударство,...</p> <p>- препознаје највеће градове: Истанбул, Њу Делхи, Џакарта, Пекинг, Шангај, Хонгконг, Токио, Јокохама,...</p>	<p>- најдуже реке: Тигар, Еуфрат, Инд, Ганг, Јангцејанг, Хоангхо, Урал, Об, Иртиш, Јенисеј, Аму-Дарја, Сир-Дарја,...</p> <p>- највећа језера: Каспијско, Бајкалско, Аралско, Мртво море,...</p> <p>- основне биљне зоне: екваторијалне шуме, монсунске шуме, тајге,...</p> <p>- описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Азије и појединих регија:</p> <p>- насељавање Азије</p> <p>- број и густину насељености</p> <p>- размештај природних богатстава Азије и појединих држава: Турска, земље Блиског истока, Индија, Индонезија, Казахстан, Кина, Јапан,...</p> <p>- наводи уз помоћ географске карте размештај већих индустријских (научно-истраживачких), туристичких, центара и пољопривредних регија</p>	<p>регије Азије</p> <p>- објашњава зашто је низак степен образовања становништва у Азији</p> <p>- објашњава размештај природна богатства Азије и њихов значај за развој привреде</p> <p>- објашњава и на географској карти Азије ограничава и наводи основне одлике сваке појединачне регије Азије и односе између регија и држава</p>	<p>њихов значај за развој привреде</p> <p>- објашњава и на географској карти Азије ограничава и наводи основне одлике сваке појединачне регије Азије и односе између регија и држава</p> <p>- наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Азије и њених регија</p> <p>- уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>- уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>IV ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ АФРИКЕ</p>	<p>- препознаје већину основних природних одлика Африке и појединих регија, уз подршку наставника:</p> <p>- именује основне облике у рељефу:</p> <p>* планине: Килиманџаро, Кенија, Рувензори, Атлас, Дракенске, Кепске, Камерунске</p> <p>* висоравни: Етиопска,</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује, препознаје и објашњава уз коришћење географске карте основне природне одлике Африке, Египта, Кеније, Јужноафричке Републике</p> <p>* планине: Килиманџаро, Кенија, Рувензори, Атлас, Дракенске, Кепске,</p>	<p>- објашњава порекло имена Африка и зашто она припада континентима Старог света</p> <p>- именује и на географској карти Африке познаје најкрупније облике разуђености обала (највеће полуострво, острво, море, залив)</p>	<p>- објашњава значај Суецког канала и Гибралтарског мореуза за поморски саобраћај</p> <p>- објашњава зашто је откривање и географско истраживање Африке трајало вековима</p> <p>- објашњава начине постанка облика рељефа, њихове</p>

	<p>Језерска,... * острва: Мадагаскар, Зеленортска,... * мора: Средоземно, Црвено * океане: Атлантски, Индијски * мореузе/канале: Гибралтар, Баб-ел-Мандеб, Суец - именује основне типове климе и зоне: екваторијална, тропска-влажна, пустињска, средоземна, планинска,... - именује најдуже реке: Нил, Нигер, Конго, Орање, Замбези, Лимпопо, Окаванго,... - именује највећа језера: Викторија, Малави, Тангањика, Чад, Волта, Насерово,... - именује биљне зоне: прашуме, саване, пустиње (Сахара, Калахари, Намиб, Нубијска,...), средоземна вегетација,... - препознаје већину основних друштвених одлика Африке, уз подршку наставника: - препознаје приближан број становника на континенту - препознаје и именује староседеоце/племена Африке: Бербере, Туарезе, Пигмеје, Бушмане,... као и досељенике са европског и азијског континента - именује главна природна богатства Африке: шуме, реке, море, нафту, руде,... - препознаје највеће градове Африке: Каиро, Александрија, Најроби, Јоханесбург, Преторија,...</p>	<p>Камерунске - основне типове климе: екваторијална, тропска-влажна, пустињска, средоземна, планинска,... - најдуже реке: Нил, Нигер, Конго, Орање, Замбези, Лимпопо, Окаванго,... - водопад: Викторија - Источноафрички тектонски ров - биљне зоне: прашуме, саване, пустиње (Сахара, Калахари, Намиб, Нубијска,...), средоземна вегетација,... - описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Африке и појединих држава: Египта, Нигерије, Кеније, Јужноафричке Републике: - колонијална освајања од стране азијских (Саудијска Арабија) и европских држава (Португалија, Француска, Велика Британија, Холандија) - број и густина насељености - размештај природних богатстава - наводи уз помоћ географске карте размештај већих индустријских, туристичких центара и пољопривредних култура</p>	<p>-познаје и именује најважније мореузе, који омогућавају повезивање Африке са осталим деловима света -на географској карти Африке уочава и именује најкрупније облике рељефа (веначне и громадне планине, вулканске планине, висоравни, простране низије и пустиње) - именује и на географској карти проналази велике афричке реке и језера и објашњава њихов значај -на политичкој карти Африке именује и показује државе и њихове главне градове - објашњава природно и механичко кретање становништва Африке, узроке и последице</p>	<p>одлике и простирање -објашњава климатске типове према њиховим основним одликама и зна факторе који су утицали на зонални распоред климата у Африци - објашњава факторе који су утицали на хоризонталну и вертикалну распрострањеност биљних и животињских врста на афричком континенту и значај биљног и животињског света (макија, полупустиња, пустиња, степа, савана, тропска кишна шума - прашума) - објашњава утицаје појединих типова климе на живот и рад људи у Африци -објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности Африке објашњава појмове колонијализам, неоколонијализам и апартхејд -уме да издвоји географске регије Африке - објашњава повезаност и односе регија и држава Африке -наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Африке и њених регија</p>
--	---	--	---	--

<p>V ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - именује континенте - препознаје већину основних природних одлика Северне Америке, уз подршку наставника: - именује основне облике у рељефу: Стеновите и Апалачке планине, Централни басен, највећа полуострва: Калифорнија, Лабрадор, Аљаска, Флорида, Хадсонов залив, острво Гренланд - именује основне типове климе Северне Америке: океанска, средоземна, умерено-континентална, континентална, планинска, субполарна, поларна,... - именује најдуже реке Северне Америке: Мисисипи са Мисуријем, Колорадо,... - именује највећа језера Северне Америке: Велика америчка језера, Винипег,... - именује основне биљне зоне Северне Америке: прерије, тајге, тундре,... - препознаје већину основних друштвених одлика Северне Америке, уз подршку наставника: * препознаје и именује староседеоце Северне Америке: Ескиме и Индијанце и досељенике са европског и афричког континента - именује главна природна богатства Северне Америке: шуме, реке, језера, угаль, руде,... - препознаје највеће градове Северне Америке: Њујорк, Чикаго, Лос Анђелес, Монтреал 	<ul style="list-style-type: none"> уз мању помоћ наставника: - описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне природне одлике Северне Америке, САД и Канаде - облике у рељефу: Стеновите и Апалачке планине, Централни басен, највећа полуострва: Калифорнија, Лабрадор, Аљаска, Флорида, Хадсонов залив, острво Гренланд - основне типове климе Северне Америке: океанска, средоземна, умерено-континентална, континентална, планинска, субполарна, поларна,... - најдуже реке Северне Америке: Мисисипи са Мисуријем, Колорадо,... - највећа језера Северне Америке: Велика америчка језера, Винипег,... - биљне зоне Северне Америке: прерије, тајге, тундре,... -описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Северне Америке, САД и Канаде: - насељавање Северне Америке - број и густина насељености - размештај природних богатстава Северне Америке, САД, Канаде - наводи уз помоћ географске карте размештај већих индустријских (научно- 	<ul style="list-style-type: none"> -зна поделу Америке према положају и одликама њених великих целина и према народима који су је населили (Северна, Средња, Јужна, Англоамерика, Латинска Америка) -разуме и објашњава на географској карти света географски положај и простирање Северне Америке - познаје на географској карти велике реке у Северној Америци, пловне системе и језера и може да објасни њихов значај - зна да су Индијанци и Инуити аутохтоно становништво Северне Америке, а да је европско, азијско и афричко становништво досељено након открића и у време колонијалних освајања америчког континента - разуме и објашњава на географској карти просторни распоред природних богатстава и наводи привредне делатности и гране Северне Америке -приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом 	<ul style="list-style-type: none"> -упоређује величину територије, број становника и просечну густину насељености Северне Америке и других континената - помоћу карте света објашњава да је географски положај Северне Америке повољнији од географског положаја Јужне Америке -објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи Северној Америци - објашњава хоризонталну и вертикалну распрострањеност биљних и животињских врста Северне Америке и њихов значај - разуме висок степен урбанизације и настанак конурбација и мегалополиса у Северној Америци - зна природна богатства Северне Америке и објашњава њихов утицај за развој привреде - уме да на географској карти Северне Америке препозна и издвоји регионалне целине (западна регија високих планина, централна низија, регија старих громадних планина на истоку и Канадски штит око Хадсоновог залива) -објашњава зашто су САД највећа економска и војнополитичка сила на свету -наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање
---	--	---	--	--

	и Торонто	истраживачких), туристичких, центара и пољопривредних регија		географског простора Северне Америке и њених регија -уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета -уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације
VI ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРЕДЊЕ АМЕРИКЕ	<p>-препознаје већину основних природних одлика Средње Америке, уз подршку наставника:</p> <p>- именује основне облике у рељефу:</p> <ul style="list-style-type: none"> * планине: Сијера Мадре, Попокатепетл, Оризаба,... * полуострво: Јукатан, Калифорнија * острва: Велики Антили, Мали Антили, Бахамска острва,... <p>- именује основне типове климе и зоне Средње Америке: тропска, умерено-континентална, планинска</p> <p>- именује најдужу реку- Рио Гранде и Панамски канал</p> <p>- именује биљне зоне Средње Америке: врућа, умерена и хладна земља</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Средње Америке, уз подршку наставника:</p> <ul style="list-style-type: none"> * препознаје и именује староседеоце Средње Америке: Маје и Астеке и досељенике са европског и афричког континента 	<p>уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне природне одлике Средње Америке, Мексика</p> <ul style="list-style-type: none"> * планине: Сијера Мадре, Попокатепетл, Оризаба,... * полуострво: Јукатан, Калифорнија * острва: Велики и Мали Антили, Бахамска острва <p>- основне типове климе и зоне Средње Америке: тропска, умерено-континентална, планинска</p> <p>- најдужу реку- Рио Гранде и Панамски канал</p> <p>- биљне зоне Средње Америке: врућа, умерена и хладна земља</p> <p>- Описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Средње Америке, Мексика:</p> <ul style="list-style-type: none"> * насељавање Средње Америке и колонијална освајања Кристофора Колумба * број и густина насељености 	<p>-објашњава на географској карти света географски положај, водене и копнене границе Средње Америке и њено простирање</p> <p>-разликује и објашњава на географској карти света копнену и острвску Средњу Америку и територијалну повезаност Северне, Средње и Јужне Америке</p> <p>- објашњава значај река и језера Средње Америке, као и саобраћајни значај Панамског канала</p> <p>- објашњава основне географске одлике копнене и острвске регије и њихово откриће и насељавање.</p> <p>-описује основне природне и друштвеноекономске одлике и специфичности Мексика</p> <p>- објашњава везу природних богатстава регије и привредну развијеност, „банана републике“</p>	<p>- објашњава зашто је географски положај Средње Америке постао веома повољан након пуштања у саобраћај Панамског канала</p> <p>-објашњава вертикалну зоналност типова климе и вегетације са облицима рељефа и порастом над висине</p> <p>-објашњава утицај типова климе на живот и активности становништва Средње Америке</p> <p>-користи стечено знање из историје за препознавање старих цивилизација и култура (Толтеци, Астеци, Маје) које су настале и развијале се на простору Средње Америке</p> <p>-објашњава природно и механичко кретање и проблеме становништва Средње Америке и наводи узроке и последице</p> <p>- објашњава значај природних богатстава за привредни развој држава Средње Америке</p>

	<p>* именује главна природна богатства Северне Америке: шуме, реке, море, нафту, руде...</p> <p>* препознаје највеће градове Средње Америке: Мексико Сити, Монтереј, Хавана</p>	<p>* размештај природних богатстава Средње Америке, Мексика</p> <p>- наводи уз помоћ географске карте размештај већих индустријских, туристичких центара и пољопривредних култура</p>	<p>-приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Средње Америке и њених регија</p> <p>-уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>-уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>VII ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ</p>	<p>-препознаје већину основних природних одлика Јужне Америке, уз подршку наставника:</p> <p>- именује основне облике у рељефу:</p> <p>* планински систем Анда, Бразилску и Гвајанску висораван</p> <p>* низије у сливовима река: Амазон, Ориноко, Парана</p> <p>- именује основне типове климе Јужне Америке: екваторијална, тропска-влажна, континентална, планинска, пустињска,...</p> <p>- именује најдуже реке Јужне Америке: Амазон, Ориноко, Парана,...</p> <p>- именује највећа језера: Титикака, Маракаибо</p> <p>- именује природне зоне: селваси, кампоси, љаноси, пампа,...</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Јужне Америке, уз подршку наставника:</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне природне одлике Јужне Америке: Бразила и Аргентине</p> <p>* облике у рељефу: Анде, Бразилску и Гвајанску висораван, Патагонију, архипелаг Огњена Земља, Чилеански архипелаг, језеро-лагуна Маракаибо, залив Гуајакил, Амазонију,...</p> <p>* основне типове климе Јужне Америке: екваторијална, тропска-влажна, континентална, планинска, пустињска,...</p> <p>* најдуже реке Јужне Америке: Амазон, Парана, Ориноко</p> <p>* највећа језера Јужне Америке: Титикака, Маракаибо</p> <p>* биљне зоне Јужне Америке: селваси, љаноси, кампоси, пампа</p>	<p>-објашњава и одређује на географској карти света географски положај и простирање Јужне Америке</p> <p>-објашњава значај шума и вода Амазоније</p> <p>- разликује и објашњава на географској карти велике јужноамеричке реке, сливове, пловне системе и језера</p> <p>- разликује животиње које живе само у Јужној Америци и може да наведе угрожене и скоро истребљене врсте</p> <p>-објашњава основнеприродне, демографске и привредне одлике Бразила и Аргентине</p> <p>-зна да је Бразил највећи светски произвођач кафе, а Аргентина меса</p> <p>-приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом,</p>	<p>-објашњава зашто је географски положај Јужне Америке мање повољан</p> <p>-објашњава утицај појединих типова климе на живот и рад људи Јужне Америке</p> <p>-објашњава хоризонталну и вертикалнураспрострањеност биљних и животињских врста Јужне Америке и њихов значај (пустиња, тундра, степа, савана, четинарска и листопадна шума, тропске кишне шуме - салваси)</p> <p>-разуме зашто су Бразил и Аргентина две најразвијеније државе Јужне Америке</p> <p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Јужне Америке и њених регија</p> <p>-уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>-уме да самостално, у пару или у групи прикупља,</p>

	<p>* препознаје и именује староседеоце Јужне Америке: Инке као и европске и афричке досељенике.</p> <p>* именује главна природна богатства Јужне Америке: шуме, воде, земљиште, руде.</p> <p>* препознаје највеће градове Јужне Америке: Сао Паоло, Рио де Жанеиро, Буенос Ајрес,...</p>	<p>-описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Јужне Америке, Бразила, Аргентине:</p> <p>* насељавање Јужне Америке</p> <p>* број и густина насељености</p> <p>* размештај природних богатстава Јужне Америке, Бразила, и Аргентине</p> <p>* размештај већих индустријских центара, као и центре пољопривредне производње, туризма,...</p>	<p>табелом и схемом</p> <p>- разликује аутохтоно и досељено становништво и уочава расну измешаност становништва у Јужне Америци</p> <p>- наводи природна богатства Јужне Америке и објашњава њихов значај за развој привреде</p>	<p>обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>VIII ОПШТЕ ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ АУСТРАЛИЈЕ И ОКЕАНИЈЕ</p>	<p>- препознаје већину основних природних одлика Аустралије и Океаније, уз подршку наставника:</p> <p>* именује основне облике у рељефу: Западно-аустралијску висораван, Централне равнице, Источно-аустралијске (Велике разводне) планине,...</p> <p>* именује острвске групе Океаније: Меланезију, Микронезију, Полинезију</p> <p>* именује основне типове климе Аустралије и Океаније: екваторијална, монсунска, пустињска, средоземна</p> <p>* именује најдуже реке и највећа језера Аустралије: Мари, Дарлинг, Ерово језеро</p> <p>* именује природне зоне Аустралије и Океаније: тропске кишне шуме, саване, полупустиње и пустиње</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика Аустралије и Океаније, уз подршку наставника:</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>-описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне природне одлике Аустралије и Океаније:</p> <p>* облике у рељефу: Западно-аустралијску висораван, Централне равнице, Источно-аустралијске (Велике разводне) планине, Карпентаријски залив, полуострво Јорк, острво Тасманија, Велики корални гребен,...</p> <p>* основне типове климе Аустралије и Океаније: екваторијална, монсунска, пустињска, средоземна</p> <p>* најдуже реке, Мари и Дарлинг, највећа језера Ерово слано језеро,...</p> <p>* биљне зоне Аустралије и Океаније: тропске кишне шуме, саване, полупустиње и пустиње</p> <p>- Описује препознаје и</p>	<p>- објашњава и на географској карти света одређује географски положај Аустралије и њено простирање</p> <p>- разликује климатске типове према њиховим основним одликама</p> <p>-познаје биљке и животиње које живе само у Аустралији (ендемске врсте) и може да наведе угрожене и скоро истребљене врсте</p> <p>-објашњава откриће Аустралије, припадност британском Комонвелту</p> <p>- зна да објасни привредну развијеност Аустралије(пољопривреда, индустрија, рударство....)</p> <p>- на географској карти познаје веће аустралијске реке, сува речна корита с повременим отицањем и језера, и може да објасни</p>	<p>-разуме зашто је географски положај Аустралије мање повољан</p> <p>-објашњава утицај појединих типова климе на живот и привредне активности људи Аустралије</p> <p>-објашњава хоризонталну и вертикалну распрострањеност биљних и животињских врста Аустралије и њихов значај (пустиња, степа, савана, скраб, буш, тропска кишна шума)</p> <p>- објашњава просторни распоред становништва Аустралије и Океаније, природно и механичко кретање становништва и наводи узроке и последице</p> <p>-објашњава значај природних богатстава Аустралије за развој њене привреде</p> <p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора</p>

	<p>* препознаје и именује староседеоце Аустралије и Океаније: Аборицине, Маоре, као и европске, азијске досељенике</p> <p>* именује главна природна богатства Аустралије и Океаније: пољопривредне површине, рудна налазишта</p> <p>* именује главне привредне гране: рударство, пољопривреда, риболов, туризам,...</p> <p>* препознаје највеће градове Аустралије и Океаније: Сиднеј, Мелбурн, Бризбејн, Веллингтон, Окланд,...</p>	<p>објашњава уз помоћ географске карте основне друштвене одлике Аустралије и Океаније:</p> <p>* насељавање Аустралије и Океаније</p> <p>* број и густина насељености Аустралије и Океаније</p> <p>* размештај природних богатстава Аустралије и Океаније</p> <p>* размештај већих индустријских центара</p> <p>* центре пољопривредне производње, туризма,...</p>	<p>њихов значај</p> <p>- разликује и објашњава острвске групе Океаније и зна њихове основне одлике</p> <p>- објашњава природне и друштвеноекономске одлике и специфичности Новог Зеланда</p> <p>- приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>Аустралије и Океаније и њихових регија</p> <p>- уме да повезује географска знања са знањима из других наставних предмета</p> <p>- уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације</p>
<p>IX ОПШТЕ ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ АРКТИКА И АНТАРКТИКА</p>	<p>- уз подршку наставника препознаје већину основних географских одлика поларних области (Арктика и Антарктика)</p> <p>- препознаје Арктик, северну поларну област смештену у најсевернијим деловима Евроазије и Северне Америке, архипелаге и острва Северног леденог океана</p> <p>- препознаје Антарктик- јужни ледени континент</p> <p>- именује веће острвске групе Арктика, Гренланд, Елзмир, Бафинова Земља,...</p> <p>Зна да:</p> <p>- Арктиком преовладавају Арктичке пустиње и тундре</p> <p>- на Антарктику влада најсуровија клима на Земљи</p> <p>- је живи свет поларних предела Арктика и Антарктика врло оскудан</p> <p>- је Арктичко копно веома ретко насељено, а да Антарктик није</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује, препознаје и објашњава уз помоћ географске карте основне географске одлике Поларних области- Арктика и Антарктика:</p> <p>* веће острвске групе Арктика</p> <p>* положај Антарктика- Антарктиде, леденог континента</p> <p>* климу поларних предела</p> <p>* положај озонске рупе изнад Антарктика</p> <p>* редак живи свет Арктика и Антарктика</p> <p>* да је арктичко копно веома ретко насељено, а да је Антарктик ненасељен континент, да не припада ниједној држави и да је отворен за научна истраживања</p>	<p>-објашњава зашто су Северни и Јужни пол откривени тек почетком 20. века</p> <p>-одређује на географској карти света географски положај Арктика и Антарктика, њихово простирање и границе</p> <p>- познаје и објашњава на фотографијама и филму карактеристичан биљни и животињски свет Арктика и Антарктика</p> <p>- наводи угрожене и скоро истребљене животињске врсте на Арктику и Антарктику и објашњава начине заштите</p> <p>- приказује понуђене географске податке на некој карти, графиконом, табелом и схемом</p>	<p>-на географској карти света објашњава шта све обухвата Арктик</p> <p>-објашњава да на Антарктику има рудних богатстава (камени угаљ, руде црних метала, руде обојених метала) и да њихова експлоатација није могућа, а да се у леду Антарктика налазе велике резерве питке воде</p> <p>-разуме и објашњава проблеме арктичког становништва</p> <p>-уме да анализира фотографије, скице, табеле и дијаграме</p> <p>-наводи мере за заштиту, обнову и унапређивање географског простора Арктика и Антарктика и њихових регија</p> <p>-уме да повезује географска знања са знањима из других</p>

	насељен и да не припада ниједној држави.			наставних предмета -уме да самостално, у пару или у групи прикупља, обрађује, анализира и презентује географске информације
--	--	--	--	--

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Писмена провера

НЕДОВОЉАН (1)	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
0% - 25%	26% - 45%	46% - 65%	66% - 85%	86% - 100%

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Активност на часу, однос према раду, израда домаћих задатака

	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
АКТИВНОСТ НА ЧАСУ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ	<p>-Ученик је делимично савладао пређени наставни програм, знања која је остварио су на нивоу репродукције уз минималну примену,.</p> <p>-У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује</p> <p>-Показује мањи степен</p>	<p>-Ученик је у довољној мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- У знатној мери логички повезује чињенице и појмове,</p> <p>- Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Делимично самостално решава поједине проблеме.</p> <p>- У довољној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује делимичан степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>- Ученик је у великој мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава поједине проблеме на нивоу стварачког мишљењаи у знатној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>-Ученик је у потпуности савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Лако логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава проблеме на нивоу стварачког мишљењаи у потпуности критички расуђује.</p> <p>- Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>

	активности и ангажовања према раду.			
ИЗРАДА ДОМАЊИХ ЗАДАТАКА	Ученик повремено ради домаће задатке.	Ученик често ради домаће задатке.	Ученик скоро редовно ради домаће задатке	Ученик редовно ради домаће задатке..

Наставни предмет: Географија

Разред: Осми

Циљ: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Активирање претходних знања и

искуства релевантних за свајање нових знања, развијање способности повезивања знања из различитих области, развијање способности по сматрања, самостално учења и истраживања, оспособљавање за коришћење различитог илустративног и другог материјала (атласи, тематске карте, дијаграми, интернет страница, схеме, табеле...)

Оспособити ученике за самостално коришћење географске карте и литературе.

Ученици осмог разреда се из географије оцењују на три начина:

1. Усмена провера
2. Писмена провера,
3. Активност на часу

Усмена провера

Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа, с тим што имају право једном у току полугодишта на извињење и то пре почетка часа, уколико процене да нису спремни за одговарање. Извињење се не може искористити када наставник прозове ученика, већ искључиво пре. Оцена се уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре.

Писмена провера

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Оцена се уписује у дневник.

Активност ученика

У активности ученика спадају кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад на немим картама, коришћење географских карата и атласа, мини пројекти, петнаестоминутне провере, израда панона и презентација. Кроз ове активности се огледа однос према раду. Наставник може да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, неме карте. Уколико ученик није понео радну свеску за час, пет пута, наставник то евидентира, оцењује негативном оценом. Наставник сваки час прати активности ученика и благовремено бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изражена сумативном оценом у дневнику.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Усмена провера

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје положај Србије: Јужна Европа, балканска, подунавска, раскрсница путева - препознаје врсте граница и суседне државе - препознаје величину државе - препознаје симболе државе Србије - препознаје већину наведених појмова уз подршку наставника: интеграциони и дезинтеграциони процеси, регионалана сарадња, ЕУ, ОУН,... 	<ul style="list-style-type: none"> - описује, уз мању помоћ наставника, положај Србије: Јужна Европа, балканска, подунавска, раскрсница путева - одређује, на географској карти, природне и вештачке границе Србије, као и државе са којима се Србија граничи. - Уз мању помоћ наставника: <ul style="list-style-type: none"> - наводи кључне године, векове и догађаје за настанак наше земље - описује појмове: интеграциони и дезинтеграциони процеси, регионалана сарадња - укратко описује настанак и распад СФРЈ - описује циљеве међународних организација и савеза: ЕУ, ОУН, ОЕБС, ФАО, УНЕСКО, УНИЦЕФ, СЗО.... и облике сарадње наше земље са другим државама и међународним организацијама - описује државне симболе 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава просторне и узрочно-последичне везе географског положаја, граница и величине државе - анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије - одређује географски положај Србије и доводи га у везу са историјско-географским развојем. - наводи и објашњава одлике државних органа - препознаје територијалну повезаност Србије са осталим државама у Европи и у региону. - објашњава значење појмова: <ul style="list-style-type: none"> * географски положај земље; * апсолутни положај Србије; * релативни положај Србије; * геополитички положај Србије. - објашњава узроке и последице сарадње наше земље са другим 	<ul style="list-style-type: none"> - на основу анализе географске карте доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између географског положаја, граница и величине наше земље - на географској карти света одређује положај Србије на Балкану и у Европи и објашњава: физичко-географски, математички, економско-географски и геополитички положај Србије. - објашњава сложеност и повољност географског положаја Србије. - анализира самостално и у групи позитивне околности положаја у функцији привредног развоја Србије. - анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; - објашњава значај појединих државних органа - на основу географске карте доноси закључке везане за сарадњу наше земље са другим државама и међународним организацијама

			државама и међународним организацијама	
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	<p>-препознаје већину основних природних одлика наше земље, уз подршку наставника:</p> <p>* појам литосфере и литосферне плоче, вулканизам, вулкан, гејзир, земљотрес, хипоцентар, епицентар, сеизмологија, рељеф, унутрашње силе, спољашње силе, тектонски покрети, веначне (набране) планине, громадне (раседне) планине, ерозија, акумулација, денудација, крашка ерозија, еолскаерозија, речна ерозија, ледничка ерозија</p> <p>* највеће планине: Проклетије, Шар планина, Стара планина, Копаоник, Златибор</p> <p>* највеће врхове планина: Велика Рудока, Ђеравица, Миџор, Панчићев врх, Цвијићев врх, Гудурички врх,...</p> <p>* угашене вулканске купе: Островица, Грот, Облик, Тилва Њагра,...</p> <p>* појаву земљотреса</p> <p>* врсте стена: седиментне, магматске и</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>- разликује и објашњава, појмове, објекте и појаве везане за литосферу: кретање литосферних плоча, вулканизам, земљотрес, рељеф, унутрашње силе, спољашње силе, тектонске покрете, надморску и релативну висину, веначне (набране) планине, громадне (раседне) планине</p> <p>- описује узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије</p> <p>- описује природне одлике и уз помоћ географске карте, одређује положај, препознаје и објашњава положај и главне особине Панонске и Понтијске низије, обода низија (Панонски и Понтијски) и планинско-котлинске Србије (Српско-македонска масе, Динарида, Вардарске зоне и Карпато-балканида)</p> <p>- класификује морфоструктуре и облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне:</p>	<p>-објашњава узроке и последице кретања литосферних плоча настанка вулканизма, земљотреса, облика у рељефу који су настали деловањем унутрашњих и спољашњих сила Земље</p> <p>- објашњава географске просторне и узрочно-последичне везе између рељефних целина, климе, водних снага, земљишта, биљног и животињског света</p> <p>- објашњава узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије.</p> <p>- користећи географску карту издваја морфоструктурне целине наше земље:</p> <p>* низије:</p> <p>Панонска: Војводина (Срем, Банат, Бачка), Доњоколубарски басен, Доње Поморавље, Стиг</p> <p>Понтијска: Кључ и Неготинска крајина</p>	<p>- на основу географске карте доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између рељефних целина насталих радом унутрашњих и спољашњих сила, климе, водних снага, земљишта, биљног и животињског света</p> <p>- аснализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије</p> <p>- доводи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора.</p> <p>-наводи мерезаштиту, обнову и унапређивање географског простора Србије</p>

	<p>метаморфне</p> <ul style="list-style-type: none"> * низије: Панонска и Понтијска * највеће котлине: Метохијска, Лесковачка * највеће висоравни: Пештерска * облике у рељефу настали падинским процесима: јаруге, сурдуци, рђаве земље, главуци, точила, сипари, одрони, клизишта * најдуже клисуре: Ђердапска, Грделичка, Сићевачка, Овчарско-кабларска,... * највеће кањоне: Лазарев кањон, кањон Увца * највећа речна острва (аде): Велико ратно острво, Шаренградска, Крчединска ада,... * највеће пећине: Ресавска, Потпећка, Лазарева (Злотска), Рисовача,... * највећа крашка поља: Одоровско * највеће прерасте: Велика прераст, Мала прераст, Сува прераст * највеће пешчаре: Делиблатска, Бачка * највеће лесне заравни: Тителска, Телечка, Сремска, Банатска * највеће ледничке долине: Дечански ледник, Сиринићки ледник * утицај човека на рељеф 	<ul style="list-style-type: none"> * низије: Панонска: Војводина (Срем, Банат, Бачка, Доњоколубарски басен, Доње Поморавље, Стиг Понтијска: Кључ и Неготинска крајина * ободи низија: Перипанонски и Перипонтијски * планинско-котлинска Србија: Српско-македонска маса (око Јужне и Велике Мораве, Вршачке планине), Динариди (Старовлашке планине, Проклетијске планине, Шарске планине, Метохијска котлина), Вардарска зона (Копачички, Шумадијски и Јадарски блок, Косовска котлина, Фрушка гора), Карпато-балканиди - на некој карти приказује картографским изражајним средствима: * највеће планине: Проклетије, Шар планина, Стара планина, Копачик, Златибор, Рудник * највеће котлине: Метохијска, Лесковачка * највеће висоравни: Пештерска * најдуже клисуре: Ђердапска, Грделичка, Сићевачка, Овчарско-кабларска * највеће пећине: Ресавска, 	<ul style="list-style-type: none"> * ободи низија: Перипанонски и Перипонтијски * планинско-котлинска Србија: Српско-македонска маса (око Јужне и Велике Мораве, Вршачке планине), Динариди (Старовлашке планине, Проклетијске планине, Шарске планине, Метохијска котлина), Вардарска зона (Копачички, Шумадијски и Јадарски блок, Косовска котлина, Фрушка гора), Карпато-балканиди * објашњава настанак и именује репрезентативне облике у рељефу Србије који су настали радом спољашњих сила * препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода. - именује спољашње и унутрашње факторе климе и описује основне одлике типова климе у Србији - именује морскесливове у нашој 	
--	---	---	--	--

	<p>и рељефа на човека</p> <ul style="list-style-type: none"> * елементе климе: инсолација, температура ваздуха, ваздушни притисак, ветар, влажност ваздуха, облачност, падавине * факторе климе: Атлантски океан, Северни ледени океан, надморска висина,... * типове климе: континентална, умерено-континентална, планинска * утицај човека на климу и климе на човека * врсте извора: фреатска, артешка, врела, потајнице, термални,... * најдуже реке: Дунав, Тиса, Сава, Велика Морава, Западна Морава, Јужна Морава, Дрина, Колубара, Ибар,... * највећа језера: Ђердапско, Палићко, Перућац, Газиводе,... * бање: Врњачка, Ковиљача, Сокобања, Врањска, Јошаничка, Гамзиградска, Нишка,... * утицај човека на воду и воде на човека * биљне зоне: листопадне шуме (храст, буква), четинарске шуме, степе * утицај флоре и фауне на човека и човека на флору и фауну * типове земљишта: црница, гајњача, 	<p>Потпећка, Лазарева (Злотска), Рисовача</p> <ul style="list-style-type: none"> * највећа крашка поља: Одоровско * највеће пешчаре: Делиблатска, Бачка * најдуже реке: Дунав, Тиса, Сава, Велика Морава, Западна Морава, Јужна Морава, Дрина, Велики Тимок, Нишава, Ибар, Колубара * највећа језера: Ђердапско, Палићко, Перућац, Газиводе, Обедска бара,... * бање: Врњачка, Ковиљача, Сокобања, Врањска, Јошаничка, Гамзиградска, Нишка, Матарушка, Селтерс, Буковичка, Русанда, Горња Трепча, Сијаринска,... * наводи начине коришћења вода Србије. * типове земљишта: црница, гајњача, алувијално земљиште, смонице,... * утицај земљишта на човека и човека на земљиште 	<p>држави, веће реке и описује њихове одлике, значај и загађеност</p> <ul style="list-style-type: none"> - објашњава постанак језера у Србији и зна њихову поделу, размештај и значај - објашњава одлике типова земљишта у Србији и зна њихов размештај и значај - објашњава географске чињенице-објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом - приказује понуђене географске податке: на немој карти, графиком, табелом и схемом 	
--	---	---	---	--

	<p>алувијално земљиште, смонице,... * утицај земљишта на човека и човека на земљиште</p>			
<p>ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ</p>	<p>- препознаје већину основних друштвених одлика наше земље, уз подршку наставника: * број становника, густину насељености * природно кретање становништва Србије (наталитет, морталитет, природни прираштај) * етничку, верску структуру * механичко кретање (појам, узроке, врсте, последице и правце миграција) * појам, врсте насеља у Србији: привремена (салаше, катуне), стална (сеоска, мешовита, градска) - препознаје већину основних, општих одлика привреде наше земље, уз подршку наставника: * фазе развоја: предратна, социјалистичка, транзициона * привредне гране: - пољопривреду и гране пољопривреде, индустрију и гране индустрије, саобраћај,</p>	<p>Уз мању помоћ наставника: - описује друштвене одлике наше земље: * број становника кроз више пописних година, густину насељености * природно кретање становништва Србије (наталитет, морталитет, природни прираштај) * етничку, верску, економско-социјалну, образовну структуру * механичко кретање (врсте и правце миграција) * појам, врсте насеља и њихов настанак у нашој земљи: привремена (салаше, катуне), стална (сеоска, мешовита, градска) * наводи и описује прва насеља на територији Србије: Лепенски вир, Старчево, Винча,... * настанак, развој и типове градова - препознаје и објашњава податке из табела, графика, старосно-полних пирамида у уџбенику везаних за број и структуре становништва - препознаје и објашњава уз</p>	<p>-објашњава географске просторне и узрочно-последичне везе између географског положаја, рељефних целина, климе, водних снага, земљишта, биљног и животињског света са једне стране и природног кретања, густине насељености, структура становништва, миграција и насеља са друге стране - израђује и анализира графичке приказе структура становништва, миграција и насеља са друге стране - доводи у везу типове градова са историјским приликама у нашој земљи - препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине. - објашњава географске просторне и узрочно-последичне везе између природних</p>	<p>-на основу географске карте доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између географског положаја, рељефних целина, климе, водних снага, земљишта, биљног и животињског света са једне стране и природног кретања, густине насељености, структура становништва, миграција и насеља са друге стране - анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; - изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи. - изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике - објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи уз помоћ географске карте - уз помоћ карте Србије и других извора информација, анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи. - повезује размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи. - на основу географске карте доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између географског положаја, рељефних целина, климе,</p>

	<p>трговину и туризам наше земље</p>	<p>коришћење географске карте основне, опште одлике привреде наше земље: * фазе развоја: предратна, социјалистичка, транзициона * привредне гране: - пољопривреду и гране пољопривреде, шумарство, индустрију и гране индустрије, саобраћај, трговину и туризам наше земље - на некој карти приказује картографским изражајним средствима: * хидроелектране: „Ђердап I, II“, „Бајина Башта“, „Овчар Бања“, „Међувршје“, „Врла I-IV“, „Газиводе“, „Потпећ“ * највеће басене угља: „Колубарски“, „Костолачки“, „Косовско-метохијски“, „Ибарски“, „Ресавски“ * термоелектране: „Никола Тесла“, „Костолац“, „Косово“, „Колубара“ * налазишта: олово-цинкане руде (Трепча, Ајвалија, Кижница, Бесна кобила, Рудник), бакра (Бор, Мајданпек), антимона (Зајача), волфрама (Руј) * налазишта нафте: Јерменовци, Велика греда, Кикинда, Мокрин</p>	<p>и друштвених фактора развоја привреде, са једне, и појединих привредних грана са друге стране</p>	<p>водних снага, земљишта, биљног и животињског света са једне стране и друштвених фактора развоја земље: развој науке, технике, политичке прилике у земљи и окружењу, друштвеног уређења, са једне и појединих привредних грана са друге стране. - у договору и сарадњи са предметним наставником израђује пројектне задатке (семинарске радове, презентације, реферате, панос,...)</p>
--	--------------------------------------	--	--	---

ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	-препознаје врсте културне баштине и степене заштите природних добара - именује репрезентативне објекте природне и културне баштине	- описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти.	- процењује и објашњава важност очувања природне и културне баштине Србије	-уз помоћ географске карте анализира репрезентативна заштићена културна и природна добра Србије и наводи њихов значај
ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	-препознаје већину основних природних одлика завичаја, уз подршку наставника: * највеће планине: Авала * највеће низије: Панонска низија * највећа брда: Звездара, Лешће, Баново, Лабудово... * факторе климе: Атлантски океан, Северни ледени океан, надморска висина,... * типове климе: континентална, умерено-континентална, * најдуже реке: Дунав, Сава, Топчидерска река,... * највећа језера: Савско језеро * бање: Вишњичка бања * биљне зоне: листопадне шуме (храст, буква), степе * типове земљишта:	Уз мању помоћ наставника: - описује природне одлике и уз помоћ географске карте, одређује положај, препознаје и објашњава положај (набраја важније саобраћајнице) и главне особине завичаја - описује друштвене одлике завичаја: * број становника * густину насељености * природно кретање становништва завичаја (природни прираштај) * етничку, верску, економско-социјалну, образовну структуру * механичко кретање (врсте и правце миграција) * врсте насеља и њихов настанак у нашој земљи: стална (сеоска, мешовита, градска)	- црта и анализира тематске карте (рељеф, хидрологија) завичаја и статистичке податке и графички их приказује; - анализира становништво са аспекта густине насељености, природни прираштај, структуре становништва и миграције. - објашњава главне привредне делатности и гране свог краја. - објашњава које су перспективе развитка места, општине и краја. - објашњава географске просторне и узрочно-последичне	.на основу географске карте доноси закључке о просторним и узрочно-последичним везама између географског положаја, рељефних целина, климе, водних снага, земљишта, биљног и животињског света са једне стране и друштвених фактора развоја завичаја: развој науке, технике, политичке прилике у земљи и окружењу, друштвеног уређења, и појединих привредних грана са друге стране. - у договору и сарадњи са предметним наставником израђује пројектне задатке (семинарске радове, презентације, реферате, паное,...)

	<p>чернозем, гајњача, смонице,...</p> <p>- препознаје већину основних друштвених одлика завичаја, уз подршку наставника:</p> <p>* број становника</p> <p>* густина насељености</p> <p>* природно кретање становништва завичаја (природни прираштај)</p> <p>- препознаје постројења индустрије у свом завичају</p> <p>-препознаје и именује поједине културно историјске споменике</p> <p>- препознаје и именује остале привредне делатности у свом завичају</p>	<p>- описује основне, опште одлике привреде завичаја:</p> <p>* привредне гране: - пољопривреду и гране пољопривреде.шумарство, индустрију и гране индустрије, саобраћај, трговину и туризам завичаја (зна да наброји туристичке локалитете и објекте)</p> <p>- препознаје и објашњава уз коришћење географске карте положај као и основне, природне и опште одлике привреде завичаја</p>	<p>везе између природних и друштвених фактора развоја привреде, са једне, и појединих привредних грана са друге стране</p>	
<p>СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ</p>	<p>- препознаје појам дијаспоре, као и већину држава у којима живе Срби ван Србије, уз подршку наставника</p>	<p>Уз мању помоћ наставника:</p> <p>- описује појам дијаспоре</p> <p>- уз помоћ географске карте и података у уџбенику осмог разреда препознаје и одређује просторни размештај Срба у појединим деловима европских и ваневропских држава.</p>	<p>- објашњава узроке (друштвене прилике, историјске и савремене миграције) и последице пресељавања Срба у друге државе Европе и осталих континената</p>	<p>- на основу географске карте доноси закључкевезане за територијални распоред Срба ван Србије</p> <p>-објашњава одлике геопростора у којима живе</p> <p>- разуме значај успостављања чвршћих веза са матицом земљом</p> <p>- препознаје напоре и начине очувања националног интегритета</p> <p>- разуме значај повезивања са дијаспором</p> <p>- сагледава разлоге окупљања у локалне заједнице</p> <p>- сагледава потребу Србије за деловањем у циљу повезивања са дијаспором</p>

--	--	--	--	--

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Писмена провера

НЕДОВОЉАН (1)	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
0% - 25%	26% - 45%	46% - 65%	66% - 85%	86% - 100%

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА – Активност на часу, однос према раду, израда домаћих задатака

	ДОВОЉАН (2)	ДОБАР (3)	ВРЛО ДОБАР (4)	ОДЛИЧАН (5)
АКТИВНОСТ НА ЧАСУ И ОДНОС ПРЕМА РАДУ	<p>-Ученик је делимично савладао пређени наставни програм, знања која је остварио су на нивоу репродукције уз минималну примену,.</p> <p>-У мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује</p> <p>-Показује мањи степен активности и ангажовања према раду.</p>	<p>-Ученик је у довољној мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- У знатној мери логички повезује чињенице и појмове,</p> <p>- Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Делимично самостално решава поједине проблеме.</p> <p>- У довољној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује делимичан степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>- Ученик је у великој мери савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава поједине проблеме на нивоу стварачког мишљења и у знатној мери критички расуђује.</p> <p>-Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>	<p>-Ученик је у потпуности савладао пређени наставни програм.</p> <p>- Лако логички повезује чињенице и појмове.</p> <p>- Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима.</p> <p>-Решава проблеме на нивоу стварачког мишљења и у потпуности критички расуђује.</p> <p>- Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања и одговорности према раду.</p>
ИЗРАДА ДОМАЋИХ	Ученик повремено ради домаће задатке.	Ученик често ради домаће задатке.	Ученик скоро редовно ради домаће задатке	Ученик редовно ради домаће задатке..

ЗАДАКА				
---------------	--	--	--	--